

Јеврејски историјски музеј у Београду
Jewish Historical Museum in Belgrade

ПОРТРЕТИ И АУТОПОРТРЕТИ ИЗ ЛИКОВНЕ
ЗБИРКЕ ЈЕВРЕЈСКОГ ИСТОРИЈСКОГ МУЗЕЈА

PORTRAITS AND SELF-PORTRAITS FROM
THE ART COLLECTION OF THE
JEWISH HISTORICAL MUSEUM

МУЗЕЈИ ЗА 10 / MUSEUMS FOR 10
Београд, мај—децембар 2023. / Belgrade, May - December 2023

Улаз слободан / Free entrance

понедељак-петак 10-14 сати / Monday-Friday 10 a.m.-2 p.m.

ЈЕВРЕЈСКИ ИСТОРИЈСКИ МУЗЕЈ
Савеза јеврејских општина Србије

JEWISH HISTORICAL MUSEUM
Federation of Jewish Communities of Serbia

**ПОРТРЕТИ И АУТОПОРТРЕТИ ИЗ ЛИКОВНЕ
ЗБИРКЕ ЈЕВРЕЈСКОГ ИСТОРИЈСКОГ МУЗЕЈА**

**PORTRAITS AND SELF-PORTRAITS FROM
THE ART COLLECTION OF THE
JEWISH HISTORICAL MUSEUM**

Београд, 2023. / Belgrade, 2023

Издавач Publisher
Јеврејски историјски музеј Jewish Historical Museum
Савеза јеврејских општина Србије Federation of Jewish Communities of Serbia
www.jimbeograd.org www.jimbeograd.org

Аутор изложбе и каталога Author of the exhibition and catalogue
Барбара Панић Barbara Panić

Сарадници на изложби Exhibition Associates
Војислава Радовановић Vojislava Radovanović
Бојан Зорић Bojan Zorić
Леа Ескенази Lea Eskenazi
Милош Арсић Miloš Arsić

Предвод на енглески језик Translation into English
Барбара Панић Barbara Panić

Дигитална обрада снимака Digital processing of photographs
Др Рака Леви Dr. Raka Levi

Припрема за штампу Print layout
Барбара Панић Barbara Panić

Штампа Printing house
LION, Београд LION, Belgrade

Тираж Print run
150 примерака 150

Портрет Једидије Булија	Portrait of Jedidija Buli
Портрет Роберта Вајта	Portrait of Robert Veith
Портрет Шемаје Демајо	Portrait of Robert Veith
Портрет Фриде Филиповић	Portrait of Frida Filipović
Портрет др Жака Конфина	Portrait of Dr. Žak Konfino
Портрет Вере Шосбергер	Portrait of Vera Šosberger
Портрет др Тајтацака	Portrait of Dr. Tajtacak
Аутопортрет (Рајко Леви)	Self-portrait (Rajko Levi)

Портрет Једидије Булија, 1904. | *Portrait of Jedidija Buli, 1904*
Шандор Ендреј | Sándor Endrey
уље на платну, 137x90 цм | oil on canvas, 137x90 cm

Шандор Ендреј (Нађиварад, 1867-Ковачпатак, 1940), мађарски уметник, сликарство је најпре учио у Пешти, а затим у Паризу. Од 1891. године своје радове, претежно портрете, излагао је на групним изложбама у будимпештанској Палати уметности (Kunsthalle). Више пута је учествовао и на Бијеналу уметности у Венецији. Током 1936-1937. године боравио је у Сједињеним Америчким Државама у оквиру студијског путовања. Сlike Шандора Ендреја чувају се у Мађарској националној галерији и у Мађарском народном музеју.

Sándor Endrey (Nagyvárad, 1867 - Kovácspatak, 1940), Hungarian artist, began studies in Pest, and continued in Paris. From 1891 he exhibited, mainly portraits, at group exhibitions in the Kunsthalle Budapest, and several times participated at the Venice Biennale. The 1936 - 1937 period he spent in the United States studying. Sandor Endrey's paintings are displayed in the permanent collection of the Hungarian National Gallery and the Hungarian National Museum.

Једидија Були (Београд, 1834 - Беч, 1907) по занимању је био трговац и успешан банкар. Оснивањем приватне банке успео је да своју породицу уздигне у једну од најбогатијих и најугледнијих београдских породица. Од 1897. до 1907. године био је на челу београдске Сефардске општине. Једидија је био и први именовани јеврејски посланик у српском Парламенту, а као члан Српске напредне странке 1881. године изабран је за општинског одборника. Меркуша Були, његова друга жена, заслужна је за оснивање Јеврејског женског друштва при сефардској општини у Београду. Из два брака имао је тринаесторо деце од којих су многи, попут Бенцијона (трговац, банкар, оснивач прве модерне робне куће у Београду), Морица (лекар, први српски бактериолог), Соломона Монија (правник, песник, новинар и књижевни критичар) и Хуга, (по повратку са студија из Берлина донео је прву фудбалску лопту у Србију) били успешни и угледни људи. Једидија Були умро је у Бечу, а сахрањен у породичној гробници на Јеврејском гробљу у Београду.

Jedidija Buli (Belgrade, 1834 - Vienna, 1907) was a merchant, and successful banker by profession. He managed to elevate his family into one of the richest and most respected families in Belgrade by founding a private bank. From 1897 to 1907 he was the head of the Belgrade Sephardic Community. Jedidija was also the first Jew appointed as member of the Serbian parliament, and as a member of the Serbian Progressive Party he was elected as a municipal councilor in 1881. Merkuša Buli, his second wife, was one of the founders of the Jewish Women's Society at the Sephardic Community in Belgrade. He had 13 children from two marriages, many of them were respectable and successful. Bencion was a merchant, banker, founder of the first modern department store in Belgrade, Moric was a doctor, the first Serbian bacteriologist, Solomon Moni was a lawyer, poet, journalist and literary critic, and Hugo returning from studies in Berlin brought the first football to Serbia. Jedidija Buli died in Vienna and was buried in the family grave at the Jewish cemetery in Belgrade.

Портрет Роберта Вајта, око 1924.
Оскар Херман
уље на платну, 100х90 цм

Portrait of Robert Veith, c. 1924
Oskar Herman
oil on canvas, 100x90 cm

Оскар Херман (Загреб, 1886 - Загреб, 1974), јеврејски уметник, сликарство је учио у родном граду код загребачког сликара Филипа Конрада. Даље школовање наставио је у Минхену, у приватној школи Антона Ажбеа и на Академији ликовних уметности. Од самих почетака био је изван актуелних сликарских праваца због чега према њему ликовни критичари нису били ни мало благонаклони. Сликао је портрете, фигуралне композиције и пејзаже, радио је цртеже, бакрописе и ситну пластику. Припадао је тзв. Минхенском кругу уметника уз Мирослава Краљевића, Јосипа Рачића и Владимира Бецића, за које се сматра да су оснивачи хрватске модерне.

Oskar Herman (Zagreb, 1886 - Zagreb, 1974), Jewish artist, studied in his hometown with the Croatian painter Filip Konrad. He continued education in Munich at the private school of Anton Ažbe, and at the Royal Academy of Fine Arts. From the very beginning he was outside the current trends, so his work was late in being accepted and understood. Herman painted portraits, figurative compositions and landscapes, made drawings, etchings and small sculptures. He belonged to the Munich Circle, along with painters Miroslav Kraljević, Josip Račić, and Vladimir Becić, who are considered the founders of Croatian modernism.

Роберт Вајт (Загреб, 1893 - Јерусалим, умро после 1963) био је правник, песник и писац. Од 1926. године, па све до почетка рата априла 1941, обављао је дужност шефа бироа Савеза циониста Краљевине Југославије. Један је од оснивача јеврејског ционистичког часописа „Жидов“ и његов уметнички рецензент, затим часописа за јеврејску културу и уметност „Оманут“ и загребачког спортског друштва „Макаби“. За живота издао је 1928. године само једну књигу песама под називом „Erde“, док су многе друге остале у рукопису. Његова велика љубав била је уметност. Бавио се ликовном критиком, писао је приказе са значајних уметничких изложби, скупљао уметничка дела. Рат је преживео пребегавши у Италију, потом у Швајцарску, да би се 1945. године са супругом Ружом за стално настанио у Израелу. Ту се, у Ционистичком архиву, посветио писању и сакупљању материјала везаног за ционистички покрет у Југославији. У Јерусалиму је скоро пуну деценију обављао посао секретара Удружење Јевреја из бивше Југославије (Хитахдут олеј Југославија).

Robert Veith (Zagreb, 1893 - Jerusalem, died after 1963) was a lawyer, poet and writer. From 1926 until the beginning of the WWII in April 1941 he was the head of the bureau of the Federation of Zionists in the Kingdom of Yugoslavia. Veith was one of the founders of the Jewish Zionist newspaper "Židov", and its reviewer, then the Jewish culture and art magazine "Omanut", and the Zagreb sports club Maccabi. During his lifetime, in 1928, he published only one book of poems under the title "Erde", while many others remained in handwriting. His great love was visual art, and he wrote art critiques or reviews from many important exhibitions. Further he was passionate art collector. Veith survived the war by fleeing to Italy, then to Switzerland, and permanently settled with his wife in Israel in 1945. There, in the Zionist Archive, he dedicated himself to writing and collecting material related to the Zionist movement in Yugoslavia. For almost a full decade he worked in Jerusalem as a secretary of the Association of Yugoslav Jews in Israel (Hitahdut oley Yugoslavia).

Портрет Шемаје Демајо, 1932.

Степан Колесников
крема на картону, 64x51 цм

Portrait of Šemaja Demajo, 1932

Stepan Kolesnikov
chalk on cardboard, 64x51 cm

Степан Федорович Колесников (Андријанопољ, 1879 - Београд, 1955) руски уметник, сликарство је прво учио код локалних иконописаца, потом је 1897. године уписао Уметничку школу у Одеси, а 1903. примљен је на Царску академију уметности у Петрограду. На Академији је похађао пејзажну радионицу што је утицало да мотив на његовим сликама буде природа Русије и руски сеоски живот. У Београд је дошао 1920. године. У почетку се бавио сликањем портрета по поруџбини. Као професор радио је у Руско-српској гимназији и на београдској Академији ликовних уметности. Такође се бавио осликавањем српских цркава и манастира.

Stepan Fedorovitch Kolesnikoff (Andreanopol, 1879 - Belgrade, 1955) was a Russian artist. At first he studied painting with the local icon painters, then entered the Art School in Odessa in 1897, and finally he was admitted to the Imperial Academy of Arts in Petrograd in 1903. At the Academy he attended a landscape workshop, and consequently Russian landscapes and nature appears as motifs in his early works. Kolesnikoff came to Belgrade in 1920. In the beginning, he painted portraits to order. As a professor he worked at the Russian-Serbian high school and at the Belgrade Academy of Fine Arts. Besides he painted some of the Serbian churches and monasteries.

Шемаја Демајо (Београд, 1877 - Београд, 1932) био је адвокат, народни посланик и јеврејски јавни радник који је активно учествовао у политичком и културном животу родног града. Од оснивања Савеза јеврејских вероисповедних општина Краљевине Југославије 1919. године па све до смрти вршио је функцију потпредседника ове организације. На челу београдске Сефардске општине био је од 1930. до 1932. године. Такође је био потпредседник Српско-јеврејског певачког друштва и почасни члан јеврејског беневољентног друштва „Потпора“. За потпредседника Београдске општине изабран је 1923. и на том положају је био годину дана, док је као члан Народне радикалне странке више пута биран за општинског одборника. Учествовао је у Балканском рату, а за време Великог рата био је у интернацији у Аустрији. На иницијативу Генералне банке за трговину и индустрију, чији је био један од оснивача, 1933. године установљен је „Фонд Шемаја Демајо“ како би се новчано награђивали радови из правних и економских наука. Такође је и Сефардска општина основала хуманитарно друштво које је носило име „Шемаја Демајо“ и које је помагало сиромашне.

Šemaja Demajo (Belgrade, 1877 - Belgrade, 1932) was a lawyer, a member of parliament, and active participant in political life and cultural activities of Belgrade. From the foundation of the Federation of the Jewish Communities of the Kingdom of Yugoslavia in 1919 until Demajo's death, he served as vice-president of this organization. The president of Belgrade Sephardic Community he was from 1930 to 1932. Demajo was also the vice-president of the Serbian-Jewish Choir, and an honorary member of the Jewish benevolent society "Potpora". In 1923, he was elected deputy mayor of Belgrade, and held that position for a year, while as a member of the People's Radical Party he was elected as a municipal councilor several times. Demajo participated in the Balkan War, and during the WWI he was interned in Austria. In 1933, on the initiative of the General Bank for Trade and Industry in Belgrade, of which Demajo was one of the founders, the "Šemaja Demajo Fund" was established in order to financially reward achievements in judicial and economic sciences. The humanitarian society was also created within the Belgrade Sephardic Community named after Šemaja Demajo to help needy people.

Портрет Фриде Филиповић, 1943.

Михаило С. Петров
уље на платну, 50x40 цм

Portrait of Frida Filipović, 1943

Mihailo S. Petrov
oil on canvas, 50x40 cm

Михаило С. Петров (Београд, 1902 - Београд, 1983) био је српски уметник, сликарство је учио у Уметничкој школи у Београду, а усавршавао се у Бечу, Кракову и Паризу. Публици се први пут представио 1921. године када су му публиковани линорези у авангардном месечнику за културу и уметност „Зенит“. Као професор графике радио је пуне три деценије на Академији ликовних уметности и Академији примењених уметности у Београду. Петров је припадао групи „Облик“, која је била једно од најзначајних југословенских уметничких удружења између два светска рата. Поред сликарства бавио се опремањем књига, типографијом и израдом плаката.

Mihailo S. Petrov (Belgrade, 1902 - Belgrade, 1983) was a Serbian artist, studied painting at the Art School in Belgrade, and trained in Vienna, Krakow and Paris. He was first introduced to the public in 1921, when his linocuts were published in the avant-garde international magazine for art and culture "Zenit". As a professor of graphics, he worked for three decades at the Belgrade Academy of Fine Arts and the Academy of Applied Arts. Petrov belonged to the group "Oblik", which was one of the most important Yugoslav art associations between the two world wars. In addition to painting, he worked as a book and poster designer, and typographer.

Фрида Филиповић (Сарајево, 1913 - Београд, 2002) рођена је у јеврејској породици Грајф. Таленат за писање испољила је већ током гимназијских дана. За време студија француског језика на београдском Филолошком факултету, објављивала је кратке приче у листу „Политика“. Фридина прва збирка приповедака „Прича о жени“ штампана је 1939. године код београдског јеврејског издавача Геце Кона. Фрида је била и изврстан преводилац дела Сартра, Стендала, Башлара. Према њеном сценарију редитељ Жика Митровић снимио је филмове „Потражи Ванду Кос“ (1957) и „Горке траве“ (1966), у којем главну јунакњу Леу Вајс игра чувена грчка глумица Ирена Папас. Роман „Горке траве“, посвећен члановима њене породице који су страдали у Холокаусту, у којем проширује и унеколико мења фабулу филмског сценарија, објављен је 2000. године. Добитница је Савезне награде за документациони сценарио (1949) и награде за животно дело Удружења књижевних преводилаца Србије (2001).

Frida Filipović (Sarajevo, 1913 - Belgrade, 2002) a writer, was born into the Jewish family Grajf. During high school days she showed a talent for writing. As a student in French at the Faculty of Philology in Belgrade she published stories in the newspaper "Politika". Frida's first short story "The story of a woman" was printed in 1939 by the Belgrade Jewish publisher Geca Kon. She was an excellent translator of the works of Sartre, Stendhal, Bachelard. Based on her script, the director Žika Mitrović made two films "Looking for Wanda Kos" (1957), and "Bitter herbs" (1966) in which the main character Lea Vajs was played by the famous Greek actress Irena Pappas. In the novel "Bitter herbs", dedicated to her family perished in the Holocaust, Frida made some changes in relation to the screenplay, and published it in 2000. She is the winner of the State Award for Documentary Screenplay (1949) and the winner of the lifetime achievement of the Association of Literary Translators of Serbia (2001).

Портрет др Жака Конфина, 1946.

Светислав Вуковић

уље на платну, 71,5x48 цм

Portrait of Dr. Žak Konfino, 1946

Svetislav Vuković

oil on canvas, 71,5x48 cm

Светислав Вуковић (Вршац, 1901 - Београд, 1978) био је српски уметник, сликарство је дипломирао 1927. године на Високој академији ликовних уметности у Прагу. Након студија, годину дана се усавршавао у Паризу код чешког сликара и графичара Франтишека Купке. Године 1937. изабран је за члана Краљевске академије уметности у Антверпену. Прву самосталну изложбу имао је 1933. године у родном граду, заједно са сликаром Пажом Јовановићем. Сликао је пејзаже и портрете интензивног колорита. Учествовао је на бројним изложбама као члан Удружења ликовних уметника Прага и као члан Клуба ликовних уметника Вршца.

Svetislav Vuković (Vršac, 1901 - Belgrade, 1978) was a Serbian artist, graduated at the Academy of Fine Arts in Prague in 1927. After finishing his studies, he trained for a year in Paris with a Czech painter and printmaker František Kupka. In 1937 Vuković was elected member of the Royal Academy of Fine Arts in Antwerp. His first solo exhibition was in Vršac in 1933, along with a painter Paja Jovanović. Vuković mostly painted landscapes and portraits with intense color. He participated in numerous exhibitions as a member of the Association of Fine Artists of Prague, and as a member of the Club of Fine Artists of Vršac.

Жак Конфино (Лесковац, 1892 - Београд, 1975) био је лекар и писац. Гимназију је похађао у Лесковцу и Београду, а студије медицине у Бечу и Берну. По повратку са студија у родни град радио је као месни лекар, а потом у Београду отвара приватну ординацију. Други светски рат провео је у заробљеништву у Италији. Након рата је био први председник Јеврејске општине у Београду. Написао је девет књига кратке прозе, пет романа и пет драмских дела. Своје репортаже, хумореске и приче објављивао је у „Лесковачком гласнику“, „Јеврејском животу“, „Политици“, „Српском књижевном гласнику“, „Језу“ и др. Један је од оснивача Народног универзитета у Лесковцу (1924) и првог лесковачког професионалног позоришта (1926). У оквиру сталне музејске поставке Градске куће у Лесковцу, једна од соба посвећена је Жаку Конфину. На иницијативу Томислава Цветковића, дугогодишњег директора лесковачког Народног позоришта, 1981. године установљена је књижевна манифестација „Конфинови дани хумора“.

Žak Konfino (Leskovac, 1892 - Belgrade, 1975) was a doctor and a writer. He attended high school in Leskovac and Belgrade, and studied medicine in Vienna and Bern. After finishing studies he moved back to hometown, and worked as a local doctor, then he opened a private practice in Belgrade. Konfino spent the Second World War in captivity in Italy. In the post-war period he was the first elected president of the Jewish community in Belgrade. He wrote nine books of prose, five novels and five plays. His reportages and humorous stories were published in the compendium "Leskovački glasnik", in the newspapers "Jevrejski život", "Politika", "Jež", in the magazine "Srpski književni glasnik", and others. Konfino is one of the founders of the National University in Leskovac (1924), and the first professional theater in Leskovac (1926). As a part of the permanent museum exhibition of the Town Hall in Leskovac, one of the rooms is dedicated to Žak Konfino. On the initiative of Tomislav Cvetković, who was a longtime director of the National Theater in Leskovac, the literary festival "Konfino's Days of Humor" was founded in 1981.

Портрет Вере Шосбергер, 1955.

Никола Бешевић

уље на платну, 67x49 цм

Portrait of Vera Šosberger, 1955

Nikola Bešević

oil on canvas, 67x49 cm

Никола Бешевић (Сплит, 1892 - Београд, 1970) био је српски уметник, сликарство је учио у Вишој школи за уметност и обрт у Загребу и на Уметничкој школи у Београду. Као стипендиста српске владе 1913. године одлази у Рим и уписује се на Академију лепих уметности. Прву самосталну изложбу имао је 1919. године у сали Новог универзитета у Београду. Био је члан групе „Облик“, једне од најзначајнијих југословенских уметничких удружења између два светска рата. Бешевић је био снажан колориста који је пре свега сликао портрете, мртву природу и фигуралне композиције у техници уља и акварела, али је такође радио и илустрације и карикатуре.

Nikola Bešević (Split, 1892 - Belgrade, 1970) was a Serbian artist, studied painting at the School of Arts and Crafts in Zagreb and at the School of Arts in Belgrade. In 1913, as a scholarship holder of the Serbian government, he enrolled at the Accademia di Belle Arti of Rome. His first solo exhibition was opened in the hall of the New Belgrade University in 1919. He was a member of the group "Oblik", one of the most important Yugoslav art associations between the two world wars. Bešević was a strong colorist who primarily painted portraits, still life and figure compositions in oil and in watercolor techniques, but he also made illustrations and caricatures.

Вера Шосбергер (Нови Сад, 1927 - Београд, 1972), пијанисткиња, рођена је као Леа у добростојећој јеврејској породици. Још као девојчица почела је, уз часове француског и енглеског језика, да похађа и часове клавира. Прве године рата, под лажним именом, провела је са родитељима и сестром у Будимпешти. Породица је откривена јуна 1944. и депортована у логор Берген-Белзен. Сплетом околности децембра исте године нашли су се на слободи у Швајцарској и најзад, по окончању рата, у Новом Саду. Родни град напушта већ 1945. године и одлази у Београд како би уписала Државну музичку академију, одсек за клавир. Након завршених студија постала је солисткиња Радио Новог Сада. У својој краткој пијанистичкој каријери имала је око 30 концерата у земљи и иностранству. Критика и поштоваоци њене уметности дивили су се како је изводила дела Шумана, Брамса, Дебисија, Скарлатија, а посебно Моцарта. Прерано, већ 1965. године, престаје да концертира. Следиле су године испуњене тескобом и Вера одлучује да свој живот сконча у хладном Дунаву.

Vera Šosberger (Novi Sad, 1927 - Belgrade, 1972), a pianist, was born under the name Lea in a well-to-do Jewish family. As a little girl, she started taking piano lessons in addition to French and English languages. Under a false name, the first years of the WWII she spent with parents and sister in Budapest until family was discovered, and deported to the Bergen-Belsen concentration camp in June 1944. After that, thanking to favorable circumstances in December of the same year, Šosberger family found themselves free in Switzerland. Finally, after the end of the war, they returned to Novi Sad. In 1945 Vera had left her hometown, went to Belgrade, and enrolled in piano classes at the Music Academy. After finishing studies, she became a soloist at Radio Novi Sad. In her short-lived career, Vera had about 30 concerts in the country and abroad. Critics, and audience admired her performances of Schumann, Brahms, Debussy, Scarlatti, and especially Mozart. She stopped performing publicly too early, in 1965. In years to come, she experienced the feeling of anguish and Vera decided to end her life in the cold Danube.

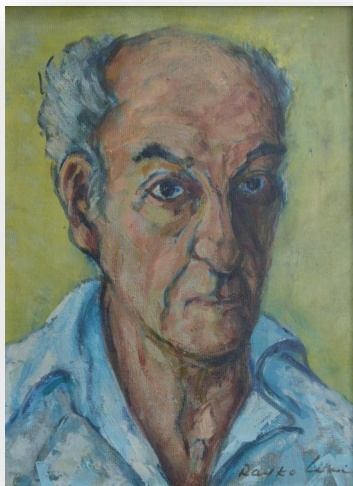
Портрет др Тајтацака, 1974. | *Portrait of Dr. Tajtacak, 1974*
Душан Бркић | Душан Бркић
уље на платну, 65,5x54,5 цм | oil on canvas, 65,5x54,5 cm

Душан Бркић (Обровац, 1913 - Београд, 2000) био је српски правник, политичар и сликар. Министар правсуђа у Хрватској постао је по ослобођењу земље 1945. године. Био је и потпредседник Владе НР Хрватске. Његовим залагањем Србима је 1947. у уставу Хрватске додељен статус конститутивног народа. На Голототоку, 1951, издржава једногодишњу казну због оптужбе да је подржавао Резолуцију Информбироа. Потом прелази у Београд и завршава енглески језик, а на Педагошкој академији сликарство и вајарство. За живота је имао две самосталне изложбе (1971, 1974) и учествовао је на неколико заједничких. Био је члан Удружења ликовних уметника Србије.

Dušan Brkić (Obrovac, 1913 - Belgrade, 2000) was a Serbian lawyer, politician and painter. After liberation in 1945 he became the Minister of Justice in Croatia. He was also appointed Deputy Prime Minister in Croatia. Thanks to him, in 1947, Serbs were granted the status of a constituent nation in the Croatian constitution. In 1951 he served one-year sentence on Goli otok (Naked island) on the charge of supporting the Informbiro Resolution. Then he moved to Belgrade, and graduated in English, in addition to painting and sculpture at the Pedagogical Academy. Brkić had two solo exhibitions (1971, 1974) and participated in several collective exhibitions. He was a member of the Association of Fine Artists of Serbia.

Давид Тајтацак (Београд, 1899 - Београд, 1984) основну школу и Гимназију завршио је у Београду, а студије медицине у Прагу. Са приватном праксом почео је да се бави као изврстан лекар-интерниста још пре Другог светског рата. Др Тајтацак је био лекар готово сваке јеврејске породице у Београду. Изнад свега је био племенит човек који је сиромашне лечио бесплатно. Рат је преживео у немачком војном заробљеништву као резервни санитарски поручник Војске Краљевине Југославије. Цела породица, отац Израило, мајка Жанка и супруга Сарина, страдали су у Холокаусту. Иако већ стар човек, 1974. године одлучио је да забележи своја још увек жива сећања на Јевреје београдске Јалије. Његово сведочанство о животу ове некада просперитетне јеврејске заједнице, готво потпуно нестале у Холокаусту, чува се у Јеврејском историјском музеју у Београду.

David Tajtacak (Belgrade, 1899 - Belgrade, 1984) elementary and high school attended in Belgrade, and then completed medical studies in Prague. He started to work as internist in private practice before the WWII. Dr. Tajtacak was the physician of almost every Jewish family in Belgrade. Above all, he was generous and treated the poor patients for free. The WWII he survived as a reserved medical lieutenant of the Royal Yugoslav Army in German captivity. The whole family, father Izrailo, mother Žanka, and wife Sarina perished in the Holocaust. In 1974, although he was already an old man, decided to record his vivid memories of the Belgrade Jews. His testimony about the life of this once prosperous Jewish community, which almost completely disappeared in the Holocaust, is preserved in the Jewish Historical Museum in Belgrade.

<i>Аутопортрет, 1972.</i>	<i>Self-portrait, 1972</i>
Рајко Леви	Rajko Levi
уље на иверици, 40x30 цм	oil on board, 40x30 cm

Рахамим Рајко Леви (Београд, 1904 - Њујорк, 1983) основну и средњу школу похађа у родном граду, а потом одлази у Швајцарску на студије фармације. По повратку у земљу потпуно се посветио уметности и почиње да учи сликарство код свог блиског пријатеља Михаила С. Петрова. Истовремено је активан и у јеврејској заједници, пре свега у новооснованом друштву за унапређење јеврејске културе „Братство“. Даље ликовно усавршавање наставља 1936. године на париској академији Grande Chaumière. Први пут самостално излаже децембра 1938. у Уметничком павиљону „Цвијета Зузорић“ у Београду. Публици се представио са 40 радова насталих у духу париског импресионизма. Међу изложеним платнима највише је било пејзажа, по која мртва природа и неколико портрета. Други светски рат провео је у аустријском логору Stalag XVII В. Ту су настали бројни цртежи и акварели са портретима заробљеника и сценама заточеничког живота. Након завршетка рата вратио се у Београд, а већ 1947. године је учествовао на IV изложби Удружења ликовних уметника Србије. У Израел одлази 1948. године са првом групом југословенских јеврејских исељеника. После Израела једно време је боравио у Риму и Парагвају, да би се 1955. за стално настанио у Њујорку где је радио као фармацеут у козметичкој индустрији. По одласку у пензију 1973. године потпуно се посветио сликарству.

Rahamim Rajko Levi (Belgrade, 1904 - New York, 1983) elementary and high school attended in his hometown, and then went to Switzerland to study pharmacy. After returning to the country, he focused his interest to art, and began studying painting with his close friend Mihailo S. Petrov. At the same time he was active in the Jewish community, primarily in the newly founded society "Bratstvo", established with a goal to promote Jewish culture. In 1936 Rajko enrolled at the Grande Chaumière Academy in Paris. His first solo exhibition was held at the Belgrade "Cvijeta Zuzorić" Art Pavilion in 1938. He presented himself to the public with 40 works painted in the spirit of Parisian impressionism. Among the exhibited canvases, there were mostly landscapes, then still life, and few portraits. The WWII he spent in the Austrian captivity, at Stalag XVII B camp. In the captivity Levi painted numerous portraits of prisoners and scenes of life in the camp using watercolor technique and pencil. After the war he returned to Belgrade, and participated in the IV exhibition of the Association of Fine Artists of Serbia in 1947. He moved to Israel with the first group of Yugoslav Jewish emigrants in 1948. After spending three years in the Holy Land, he lived awhile in Rome and Paraguay. In 1955 Rajko finally permanently settled in New York, where he worked as a pharmacist in the cosmetics industry. After retirement in 1973 he devoted himself completely to painting.

ПАНИЋ, Барбара

Портрети и аутопортрети из ликовне збирке Јеврејског историјског музеја / [аутор каталога Барбара Панић] ; [дигитална обрада снимака Рака Леви] ; [превод на енглески језик Барбара Панић] = Portraits and self-portraits from the art collection of the Jewish Historical Museum / [author of the catalogue Barbara Panić] ; [digital processing of photographs Raka Levi] ; [translation into English Barbara Panić]. - Београд : Јеврејски историјски музеј : Савез јеврејских општина Србије ; Belgrade : Jewish Historical Museum : Federation of Jewish Communities of Serbia, 2023 (Београд = Belgrade : Lion). - [19] стр. : репродукције ; 21 cm

Упоредо срп. текст и енгл. превод. - Податак о ауторки преузет из колофона. - Тираж 150.

ISBN 978-86-88113-19-9 (ЈИМ)

а) Јеврејски историјски музеј (Београд) -- Ликовна збирка -- Изложбени каталози

COBISS.SR-ID 115329289

